

**РЦИ-Аланийы Горæтгæрон районы муниципалон равзæрды
муниципалон бюджетон нумæйагахуырадон уагдон «Советон
Цæдисы Хъæбатыр Селютин Аркадий Михайлы фырты номыл
Михайловскы астаукаг нумæйагахуырадон скъола»**

«МО æркаст»

МО разамонæг

 Бедойты Т.А.

Суагъæ №1

 2017аз

«Фидаргонд»

Директоры хæдивæг

 Тогойты Л.Д.

 2017аз

Кусæн программæ ирон æвзагæй

10-æм кълас

Ахуырадон хай- филологи

Къæпхæн – бындурон

Ахуырадон пъланмæ гæсгæ сахæтты бæрц къуырийы мидæг – 1 сах.

Ахуырадон пъланмæ гæсгæ сахæтты бæрц – 34 сах.

Сарæзта:

Ирон æвзаг æмæ литературæйы ахуыргæнæг Бедойты.Т.А.

КЪАЛИНДАРОН-ТЕМАТИКОН ИРОН АЪВЗАГÆЙ 10-ÆМ КЪЛАСÆН.

№	Темæ	Са х.	Ным æ ц	Равзаринаг æрмæг	Практикон куысты хуызтæ
1.	Тематикон урок ирон æвзагзонынады историйæ: «Ныууагътой нын нæ фыдæлтæ æвзаг».	1		Ирон æвзаджы равзæрд. Ирон æвзаджы бастдзинад иннæ æвзагтимæ.	Мадæлон æвзаджы тыххæй сочинени фыссынмæ бацæттæгæнæн куыст.
2.	Фонетикæ. Фонетикæйы сæйраг æмбарынадтæ.	1		Мыр, дамгъæ, уæнг, цавд, хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæ.	Дзырдты фонетикон æвзæрст. Растфыссынадыл куыст: дзырдутон диктант, орфографион анализ æмæ æнд.
3.	Орфоэпи.	1		Орфоэпи, графикæ æмæ орфографийы бастдзинад. Ирон æвзаджы орфоэпион норматæ.	Аив кастыл куыст. Интонацийыл куыст. Тексты пунктуацион анализ. Пунктуацион рæдыдтытыл куыст.
4.	Орфографи.	1		Ирон æвзаджы орфографийы принциптæ. Орфограммæ. Ирон æвзаджы орфограмматæ, орфографцион æгъдæуттæ.	Тексты орфографион æвзæрст. Цыбыр диктант. Тексты орфографион рæдыдтытæ раст кæныныл куыст.
5.	Диктант грамматикон хæсимæ.	1			
6.	Рæдыдтытыл куыст.	1		Ирон æвзаджы орфографийы принциптæ. Орфограммæ. Ирон æвзаджы орфограмматæ, орфографцион æгъдæуттæ.	Орфографион æмæ пунктуацион рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты морфемикон æвзæрст.
7.	Лексикæ. Дзырдты лексикон нысаниуæг.	1		Ирон æвзаджы дзырдутон сконд. Дзырдты бастдзинад хъуыдыйады. Хъуыдыйæдты бастдзинад тексты (лексикон мадзæлттæ).	Дзырдтæй æмæ дзырдабæстытæй сæ нысаниуæгмæ гæсгæ пайда кæнын. Тексты бирæнысанон дзырдтæ æвзарын, ныхасы мидаг сæ пайда кæнын.
8.	Метафорæ. Метоними.	1		Метафорæйы æмбарынад. Метафорæйы функционалон нысаниуæг. Метонимийы æмбарынад. Метонимийы функционалон нысаниуæг.	Тексты лексикон анализ: тексты ссарын метафорæтæ, метоними. Метафорæ æмæ метонимийæ ныхасы мидаг пайда кæнын. Цыбыр изложенийыл куыст.
9.	Синонимтæ æмæ антонимтæ. Омонимтæ.	2		Ныхасы синонимтæ æмæ антонимтæй пайда кæныныны æгъдæуттæ.	Тексты лексикон анализ. Синонимтæ æмæ антонимтыл куыст. Омонимтæ æмæ бирæнысанон дзырдтæ кæрæдзийæ иртасыныл куыст.

					Тексты лексикон рæдыдтыгæ раст кæнынын куыст.
10.	Æрбайсгæ дзырдтæ.	1		Æрбайсгæ дзырдты растфыссынад.	Дзырдуатон куыст. Дзырдуатон диктант. Тексты лексикон анализ
11.	Диалектизмтæ.	1		Диалектизмтæ аивадон уацмысты. Диалектизмты функционалон ныхасиуаг тексты.	Аивадон тексты анализ.
12.	Терминтæ æмæ профессионализмтæ.	1		Терминты ныхасиуаг	Дзырдуатон диктант. Тексты лексикон анализ. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
13.	Зæронд дзырдтæ. Неологизмтæ.	1		Куыд пайда кæнын хъæуы зæронд дзырдтæй. Неологизмты фæзынд ныхасы.	Æвзаргæ диктант. Тексты лексикон анализ.
14.	Æнгом дзырдбæстытæ (фразеологизмтæ), базырджын ныхæстæ, æмбисæндтæ æмæ загъдаутæ.	1		Æнгом дзырдбæстыты (фразеологизмты), базырджын ныхæсты, æмбисæндты æмæ загъдауты функционалон ныхасиуаг тексты.	Тексты иумæйаг æвзæрст Текстаивгæнæн лексикон мадзæлттæ (метафорæ, метоними, синонимтæ æмæ антонимтæ) æвзарынын куыст.
15.	Бæлвырд изложени.	1			
16.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1			Ныхасы рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты æвзæрст.
17.	Стилистикæ æмæ ныхасы культура.	2		Ирон лексика æмæ фразеологийы стилистикон фæлтæртæ (иумæйаг, чиньджы, дзургæ ныхасы).	Стилистикон æгъдауæй ахуырт дзырдтæ тексты æвзарын, ныхасы мидæг сæ пайда кæнын. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
18.	Литературон æвзаджы дзургæ æмæ фысгæ норматæ.	1		Литературон æвзаджы æмбарынад.	Тексты иумæйаг æвзæрст.
19.	Ныхасы этикет.	1		Этикетон ныхасы мидис æмæ грамматикон сконд.	Этикетон ныхæстæй – курдиат, хатыр курын, арфæ кæнын, сидæн æмæ рæвдауæн дзырдтæй ныхасы пайда кæнын. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
20.	Литературон уацмысмæ гæсгæ сочинени ныффыссын. Загъæм, «Дæ гуыбын хуыздæр кæм æфсадыс, уый Фыдыбæстæ у?», кæнæ «Цавæр хъуамæ уа æцæг æмбал?» (Коцойты А.-мæ гæсгæ).	1			Сочинени фыссынмæ цæттæ кæныны куыстытæ.
21.	Рæдыдтытыл куыст.	1			Ныхасы рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты æвзæрст.
22.	Дзырды сконд æмæ дзырдарæзт. Орфографи.	1		Морфемæты хуызтæ. Бирæнысаниуагон æмæ омонимон морфемæтæ.	Дзырдарæзтон æмæ морфемикон æвзæрстытæ. Тексты иумæйаг æвзæрст.

				Морфемæты стилистикон æууæлтæ. Дывæргонд æмхъæлæсонты растфыссынад разæфтуан ны- йы фæстæ, фæсæфтуантæ – аг, -æд, -он- ы разæй.	
23.	Изложени грамматикон хæсимæ.	1			
24.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1			
25.	Морфологи. Ныхасы хæйтты системæ ирон æвзаджы.	1		Сæрмагонд нихасы хæйттæ. Æххуысгæнæг нихасы хæйттæ.	Дзырдты морфологион æвзæрстытæ. Æххуысгæнæг нихасы хæйтты нысаниуæг дзырдбаст, хъуыдыйад æмæ тексты. . Æххуысгæнæг нихасы хæйтты растфыссынад.
26.	Номдар.	1		Бирæон нымæцы арæзт. Номдарты растфыссынад.	Номдарты тасындзæг. Морфемикон анализ. Номдарты орфограммæтыл куыст. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
27.	Миногон.	1		Миногонты дзырдарæзт. Миногонты растфыссынад.	Морфемикон анализ. Миногонты орфограммæтыл куыст. Тексты орфографион æмæ пунктуацион æвзæрст.
28.	Нымæцон.	1		Нымæцонты арæзт. Нымæцонты растфыссынад.	Нымæцонты орфограммæтыл куыст. Тексты орфографион æмæ пунктуацион æвзæрст.
29.	Номивæг.	1		Номивджыты арæзт.	Номивджыты орфограммæтыл куыст. Морфемикон анализ. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
30.	Мивдисæг.	1		Мивдисæджы здæхæнтæ æмæ афонтæ, сæ нысаниуджытæ.	Мивдисджыты орфограммæтыл куыст. Мивдисæджы ифтындзæг. Морфемикон анализ. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
31.	Фæлтæрæн куыстытæ.	1			Фонетикон, морфемикон, морфологион, синтаксисон æвзæрстытæ. Тексты иумæйаг æвзæрст.
32.	Контролон диктант.	1			